

Jaarbericht 2023

van

Stichting "FEMI"
Foundation to Earth, Mankind through Inspiration
and Initiative
te Baarn

Baarn, 31 mei 2024

Inhoud

Jaarbericht 2023

- Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	3
Bestuursverslag	5

Jaarrekening 2023

- Balans per 31 december 2023	18
- Staat van baten en lasten over 2023	19
- Toelichting op de balans	20
- Toelichting op de staat van baten en lasten	29
Overige gegevens:	
- Resultaatbestemming	33

Stichting "FEMI", Foundation to Earth, Mankind through Inspiration and Initiative
Ter attentie van het bestuur

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Onze conclusie

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening van Stichting "FEMI", Foundation to Earth, Mankind through Inspiration and Initiative over 2023 beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting "FEMI", Foundation to Earth, Mankind through Inspiration and Initiative per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (BW) en richtlijn C1 van de Rj-k.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst-en-verliesrekening over 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting "FEMI", Foundation to Earth, Mankind through Inspiration and Initiative zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (BW) en richtlijn C1 van de Rj-k. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten en fraude.

**OP ALLE
PUNTEN
SCHERP.**

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- Het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses; maats
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- Het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Eibergen, 19 juni 2024

BonsenReuling
Namens deze,

W.G.

H.F. Maarsingh,
Registeraccountant.

Voorwoord

2023: weer een jaar met veel branden in de wereld. Letterlijk en figuurlijk. In de projectgebieden waar onze partners werken, echoën de oorlogen in de Oekraïne en Israël middels hoge voedselprijzen. Daarnaast begon aan het einde van het jaar El Niño zich weer te roeren. De voorspellingen waren al niet best, in de praktijk bleken de deskundigen het bij het juiste eind te hebben. In Kenia, Oeganda en Tanzania betekende dat meer regen, waardoor het droge seizoen achterwege bleef, met torenhoge infectiegraden van malaria in Noord-Oeganda tot gevolg. De effecten zullen in 2024 nog groter zijn, de flinke overstromingen in Kenia in april 2024 zijn daar helaas een voorbeeld van.

Gelukkig zien we dat overheden zich inmiddels beginnen te roeren en heel voorzichtig middelen ter beschikking stellen voor broodnodige veranderingen om zo de weerbaarheid van de mensen te verhogen. Het is nog minimaal, maar de eerste stappen zijn gezet. Zo is in Nepal de overheid subsidies beschikbaar gaan stellen aan boeren groepen om meer op permaculturele wijze te gaan boeren. Zo kunnen zij hun eigen fertilizer en pesticiden maken die niet schadelijk zijn voor de omgeving. Twee vliegen in 1 klap: de boeren zijn niet meer afhankelijk van (flinke) prijsstijgingen van de producten op de wereldmarkt én ze schaden de omgeving niet of minder.

Binnen het Femi team gebeurde ook behoorlijk wat: Vianney Katakam is per 1 april 2023 onze vaste collega geworden. Nadat ze eerst een jaar als vrijwilliger van Femi al onze partners had bezocht en met hen schouder aan schouder in het veld had gestaan was zij zeer enthousiast om zich weer fulltime te gaan richten op veldwerk via ons, en wij waren en zijn heel blij met wat zij toevoegt aan ons team. Met Vianney hebben we een collega die onze partners door en door begrijpt, en die met haar achtergrond en andere cultuur ons dichterbij onze partners kan brengen, zodat wij onze steun nog beter kunnen afstemmen op wat nodig is. Erg blij mee! Het bevalt ons zelfs zo goed dat we overwegen om in de komende maanden wellicht nog een collega in Oost-Afrika aan te nemen. Volgend jaar in dit verslag komt daar ongetwijfeld een update over.

Bij Zero-kap is een nieuwe strategie ontwikkeld die inmiddels voorzichtig in de steigers staat. De eerste financieringen volgens het nieuwe model zullen zich in 2024 gaan onvouwen. Verderop in dit verslag meer daarover.

2023 Was daarnaast een bijzonder jaar omdat 3 grote projecten bij 3 belangrijke partners (VFM, LTP en SVSI) werden afgerond, geëvalueerd en nieuwe projectvoorstellen geschreven. Dit heeft veel nieuwe inzichten gegeven en met de nieuwe projecten die in 2024 van start gingen is bijvoorbeeld het onderwerp klimaatverandering nog duidelijker aanwezig.

Ook dit jaar hebben we weer een aantal mooie nieuwe verbindingen, introducties en samenwerkingen mogen stimuleren, aanjagen en opzetten. Samen weten we meer en kunnen we meer. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het ACES programma dat niet tot stand gekomen was zonder de samenwerking tussen verschillende vermogensfondsen. Maar ook een partner als 100Weeks liet zien hoe vruchtbaar een samenwerking kan zijn. Niet alleen hebben zij de samenwerking met LTP in Oeganda opgepakt (en LTP met hen), maar stonden ze vervolgens ook open om hetzelfde te gaan doen met onze partner VFM in Kenia. Beide samenwerkingen hebben inmiddels al geleid tot meer funding voor alledrie de partners van andere donoren.

In 2024 zullen we ons uiterste best blijven doen om dit soort samenwerkingen waar mogelijk en nuttig, te stimuleren.

Met vriendelijke groet,
Liesbeth Nagelkerke
Directeur FEMI

Bestuursverslag 2023

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestond in 2023 uit:

• Astrid Landaal-Bakhuizen	-	voorzitter
• Selma Steketee	-	penningmeester
• Lukas Wellen	-	secretaris
• Hidde Bakhuizen	-	bestuurslid (tijdelijk afgetreden in september 2023)
• Wendy Walrabenstein	-	bestuurslid
• Jasmijn Melse	-	bestuurslid
• Anne Sallaerts	-	bestuurslid
• Sait Gulsen	-	tijdelijk bestuurslid (aangetreden in september 2023)

In 2023 heeft Hidde Bakhuizen zijn werkzaamheden voor Femi tijdelijk neergelegd. Zijn positie wordt voor het komende jaar ingevuld door Sait Gulsen.

Alle bestuursleden verrichten hun werkzaamheden uit betrokkenheid en ontvangen geen bezoldiging. Wel kunnen zij voor werkelijk gemaakte onkosten die gerelateerd zijn aan het werk wat voor Femi gedaan wordt een declaratie indienen.

Verschillende bestuursleden vervullen meerdere nevenfuncties. De belangrijkste noemen we hier.

- Hidde Bakhuizen: bestuurslid stichting Werk & Deel
- Astrid Landaal-Bakhuizen: bestuurslid stichting Werk & Deel
- Wendy Walrabenstein: bestuurslid/penningmeester van de Physicians Association for Nutrition – International, Nederland en PAN USA.
- Lukas Wellen: Bestuurslid Baobab Senegal, Commissaris bij RVC Fern Holding
- Jasmijn Melse: Advisory board Stichting Goeie Grutten, bestuurslid (penningmeester) Foundation for Family Giving

Daarnaast vervulden, in 2023, de volgende bestuursleden, geheel of gedeeltelijk, vanuit hun dagelijkse werk activiteiten die het werk van Femi kunnen raken:

- Jasmijn Melse: Directeur Operations, Stichting Diorapthe
- Wendy Walrabenstein: Directeur Stichting Woelse Waard.
- Selma Steketee: Manager Operations UAF.

Uiteraard staat de governance hoog bij ons in het vaandel, en als activiteiten teveel overeenkomen met nieuwe projectvoorstellen dan wordt daar bij de besluitvorming goed naar gekeken en onthouden bestuursleden zich bijvoorbeeld van stemmen.

Vrijwilligers

Een groot deel van het werk dat gedaan wordt binnen Femi wordt ingevuld door kundige vrijwilligers. In 2023 waren er circa 15 vrijwilligers werkzaam voor en met ons. Ook alle vrijwilligers doen hun werk onbezoldigd.

In 2023 hebben we een ingrijpend besluit genomen ten aanzien van het werken met vrijwilligers. Vianney Katakam hebben we vanaf 1 april 2023 een contract aangeboden om een deel van de ondersteuning van partners over te nemen. Het vrijwilligersteam zal daarmee geleidelijk verkleind worden.

Eind 2023 zag het vrijwilligersteam er als volgt uit:

- Kenia: Harrie Oostrom (landenmanager)
- Nepal: Marie-Jose Schouten/Henriette Berger (landenmanagers)
- Oeganda: Liesbeth Nagelkerke (landenmanager a.i.), overgenomen door Vianney in de loop van 2023
- Bolivia: Vincent Driest (Bolivia)
- Tanzania: Jan de Meij (landenmanager)

Het Zerokap team bestaat in 2023 uit Mark van der Zanden, Eric van de Ven en aan het einde van het jaar werd daar Karin Bouwmeester aan toegevoegd die Tabitha Gerritsen verving die begin 2023 afscheid nam. Daarnaast ondersteunen Laurence Brouwer en Pim Scholte onze partners met hun expertise in de thema's financiën en trauma/mentale gezondheid. Laurence Brouwer heeft begin 2024 helaas afscheid genomen nadat hij vele jaren van veel toegevoegde is geweest voor met name onze partner in Oeganda. Selma Steketee neemt zijn plek in vanaf begin 2024. Veronika Uhl zetten we, als betaalde adviseur, vaak in voor de begeleiding en professionalisering van lokale partners op het gebied van hun fondsenwerving.

Doelstelling, Missie en visie

FEMI heeft een uitgebreide doelstelling die in zijn geheel goed weergeeft waar onze projecten zich mee bezig houden en waar we op blijven letten. Begin 2023 is besloten in de doelstelling de zorg om ons klimaat beter te verwoorden met de toevoeging 'met het oog op het behoud van het lokale ecosysteem'. De doelstelling luidt sindsdien:

'Stichting FEMI biedt kansen aan mensen, van jong tot oud, op een menswaardiger bestaan met oog op het behoud van het lokale ecosysteem. Inspirerend vanuit wederzijds respect en gelijkwaardigheid in samenwerking en afstemming tot actieve betrokkenheid en creativiteit. Initiërend en verbindend op elk gebied van welzijn en welvaart met ieders eigen verantwoordelijkheid en eigenheid.'

FEMI's Key Performance Indicators (KPI)

Binnen Femi blijven we kritisch op onze gekozen werkwijze en proberen we (waar mogelijk mét onze partners) te leren van wat we zien en kunnen meten (op basis van de gestelde KPI's). De armoede verminderen of oplossen is één van de zaken die we bij voorkeur aanpakken, wat veel tijd en dus geduld kost. We denken dit het beste te kunnen doen door sterke lokale partnerschappen op te bouwen die we voor lange termijn aangaan zodat het wederzijdse vertrouwen kan groeien en goede en slechte tijden gedeeld worden. Naast de lange partnerschappen met onze, voornamelijk, lokale partners, zoeken we graag de samenwerking op met andere organisaties en/of brengen we mensen met elkaar in contact zodat kennis beter verspreid kan worden.

Zo vonden er in 2023 weer verschillende uitwisselingen onder de partners plaats zoals in Nepal waar Sarbodaya SVSI bezocht en SVSI op hun beurt binnenkort richting Jumla zal gaan met als doel van elkaar te leren. Onze partner in Tanzania (FTK) is op bezoek gegaan bij onze partner in Oeganda (LTP) om te zien hoe het wash programma daar werkt. Tevens hielp de Oegandese controller van LTP (Oeganda), die inmiddels veel ervaring met Quick Books heeft, haar collega van VFM (Kenia) met het implementeren van dit boekhoudprogramma in hun organisatie.

Daarnaast werd de geslaagde samenwerking met de Radbouduniversiteit, waaronder de Leertrajecten over planning, monitoring en evaluatie, in 2023 met LTP gecontinueerd en begon onze jonge partner WISE (Oeganda) met een vergelijkbaar traject. In februari 2023 sloot Juliet (directeur LTP) haar AMID (Advanced Master in Development) met goed gevolg af; dit heeft Philip van VFM (Kenia) geïnspireerd om zich ook te kwalificeren voor deze opleiding en is daar in 2024 mee gestart.

In navolging van de succesvolle introductie aan LTP, koppelden we 100weeks aan onze partner VFM waardoor een mooie samenwerking is ontstaan en verschillende groepen in Kenia van start zijn gegaan. Tot slot wisten

we door goede onderlinge afstemming met MCC (Medical Checks for Children) en Green Food Foundation elkaars werk met onze partners in de projectgebieden in Nepal en Oeganda te versterken.

Belangrijkste activiteiten in 2023 per land

Bolivia

Politiek gezien is Bolivia nog steeds verwickeld in een machtsstrijd binnen de zittende regeringspartij (M.A.S. Beweging Naar Socialisme). De oud president Evo Morales en de zittende president Luis Arce beschuldigen elkaar openlijk van falend bestuur. Volgelingen van beide kampen gaan regelmatig de straat op om elkaar met demonstraties te bekritisieren. Omdat beiden onderdeel uitmaken van dezelfde regeringspartij is het in het parlement vaak ondoenlijk om over wetgeving besluiten te nemen. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat er geen hoge gerechtsfunctionarissen konden worden gekozen in 2023. De verkiezingen die hiervoor moeten worden gehouden in heel Bolivia kon niet plaatsvinden omdat het parlement het niet eens kon worden over de procedures van de verkiezingen. De zittende rechters hebben zichzelf maar verlening gegeven, om niet in een juridisch vacuüm terecht te komen.

Caritas Coroico

Projectgebied: Apolo

Het jaar 2023 werd gedomineerd door extreme droogte in de zomermaanden en hevige regenval in de laatste maanden van het jaar. Consequenties hiervan zijn: veel mislukte oogsten van groente en fruit en bosbranden aan de ene kant en aardverschuivingen en erosie van vruchtbare grond aan de andere kant. Met de hevige regenval staan de activiteiten van het projectgebied Apolo (Noorden van het departement La Paz) onder druk. Toegangswegen zijn regelmatig onbegaanbaar.

De laatste jaren blijkt nu ook de goudmijnbouw in het projectgebied grootse vormen aan te nemen die schadelijk zijn voor het milieu en de gezondheid van de bewoners (zoals het gebruik van kwik, wat na gebruik gedumpt wordt in de rivieren). Sommige grootschalige (Chinese) bedrijven hebben een vergunning om 'legaal' het goud te exploiteren. Aan de andere kant zijn er de goud coöperaties van lokale boeren, die zonder vergunning langs de rivieren een (goud)graantje mee pikken. Conflicten tussen goudzoekers die vinden dat ze elkaars territorium niet accepteren worden soms met harde hand beslecht, waarbij gewonden vallen.

Onze lokale partner Pastoral Social Caritas Coroico maakt met 7 dorpen uit Apolo de milieuproblemen bespreekbaar en het agroforestry project (aanplant van meerjarige gewassen; koffie cacao etc.) is in de meeste gevallen succesvol door de dorpsgemeenschappen opgenomen. Dat neemt niet weg dat er nog heel veel dorpen in de omgeving zijn die het landbouwsysteem van 'slash and burn' toepassen.

De kern van dit project richt zich op 117 families uit 7 dorpen. Het doel is dat zij moestuinen gaan hebben, afval scheiden en een duurzaam landbouwsysteem voeren, zonder bossen op te offeren. Landbouwgewassen die nu mondjesmaat in de dorpen worden verbouwd zijn inmiddels door het project uitgebreid met: achiote (rode kleurstof), ananas, cacao, koffie en honing. Er zijn in alle dorpen schoolmoestuinen opgezet in 7 verschillende scholen. Het model dat binnen de scholen wordt gebruikt, wordt binnen de gemeenschappen gepromoot via de schoolgaande kinderen en hun ouders.

Om zicht te krijgen op de problematiek van de watervoorziening in de dorpen is een gespecialiseerde organisatie gecontracteerd om de zwakke punten in kaart te brengen. Ondanks de versterkte lokale watercomités bleek de infrastructuur van waterwinning en transport sterk verouderd en serieuze problemen op te leveren voor de watervoorziening vooral in de droge tijd (juni tot oktober). Meerjarige bedrijfsplannen voor de dorpsgemeenschappen zijn ontwikkeld om zowel de noodzakelijke investeringen vast te stellen alsook de financiële bijdragen van de dorpen voor onderhoud in kaart te brengen. In 2024 zal dit traject vervolg krijgen.

In navolging van de studie in het projectgebied naar bewoners met een beperking is een traject opgestart om deze doelgroep effectief te bedienen. Aan de ene kant betreft dit het begeleiden van gezinnen bij de aanvragen aan overheidsinstanties voor (bestaande maar nog niet aangeboorde) financiële ondersteuning aan de gezinnen, alsook de training aan direct betrokkenen in de familie om gericht ondersteuning te geven aan mensen met een beperking.

Een ander onderdeel van het project is de begeleiding van spaar- en kredietgroepen. Er zijn inmiddels 4 van dit soort groepen functioneel.

Begin 2023 heeft FEMI een additioneel project goedgekeurd vanuit het 'Droomfonds' Initiatief voor de bouw van een Gezondheidspost in de dorpsgemeenschap Santa Catalina. Een strategische plaats die omringende dorpen medische diensten kan verlenen. De bouw nadert haar eindfase en zal in het 2de kwartaal van 2024 in gebruik worden genomen. De gezondheidspost is goedgekeurd door het Ministerie van Gezondheidszorg, wat belangrijk is om ook in de toekomst van ondersteuning van overheidswege verzekerd te zijn (medisch personeel en gezondheidsprogramma's zoals landelijke vaccinatie programma's).

Kenia

In Kenia werken we vooral samen met Victoria Friendly Montessori, een partner waar we vanaf oprichting mee optrekken, en hen ook hebben ondersteund in het opzetten en versterken van hun organisatie. Zo is VFM onlangs gestart, onder begeleiding van Himmelblau, met het opzetten van hun eigen fondsenwerving. Daarnaast werden en worden ze begeleid door onze Oegandese partner op boekhoudkundig vlak, voor het inrichten van hun nieuw aangeschafte boekhoudprogramma. Nu de inkomsten van VFM aan het groeien zijn, is beter inzicht in de financiën en professionaliteit ook op financieel vlak key.

Daarnaast is Imani al sinds lange tijd een partner van ons. Ook zijn er nog een aantal andere kleine organisaties die we steunen, maar dat is nog in ontwikkeling. We zullen er hier nog niet verder over uitweiden.

Victoria Friendly Montessori (VFM) op Rusinga

De activiteiten en projecten op Rusinga Island van VFM zijn in 2023 succesvol door gegaan. Via een integrale benadering zijn op een zestal gebieden activiteiten uitgevoerd die met elkaar samenhangen: Food security, Health and Nutrition, Social Services, WaSH (Water, sanitation and Hygiene), Household economic strengthening and Education. In 2023 stond daarnaast het grote waterproject volop in de schijnwerpers.

Waterproject: in 2023 is de eerste fase van het waterproject voltooid. Water wordt via een solarinstallatie naar een grote tank boven op de berg gepompt en via een waterleidingnet hebben nu meer dan 2.000 huishoudens de mogelijkheid gekregen om wateraansluiting aan huis te realiseren. In april 2024 hebben al meer dan 200 huishoudens inmiddels een aansluiting. Hiervoor moeten ze zelf een geul graven naar de hoofdleiding en betalen ze een bijdrage voor de aansluiting. Daarnaast betalen ze voor het gebruik van het water, zodat het systeem onderhouden kan worden en het betrokken waterbedrijf toekomstige investeringen kan blijven doen. Daarnaast zijn er 4 water kiosken waar diverse huishoudens hun water kunnen kopen.

Food security: De meeste huishoudens op Rusinga Island hebben privé moestuintjes. VFM is in 2023 de huishoudens blijven aanmoedigen om deze tuintjes verder te ontwikkelen, in grootte en kwaliteit. Doordat gezinnen nu toegang hebben gekregen tot water (mbv het grote waterproject, zie hierboven) zijn de opbrengsten in 2023 aanzienlijk gestegen. Daarnaast zijn grote aantallen bomen geplant, zijn de huishoudens getraind in zelf mest te produceren, zijn omheiningen verbeterd (tegen de oogst vernieling door geiten en koeien) en werd er meer fruit geproduceerd.

Health and Nutrition: Op alle scholen op Rusinga zijn door VFM 36 lessen gegeven over gezondheid en voeding. 450 meisjes kregen voorlichting over menstruatie en werden voorzien van maandverband.

Vijftig mensen met HIV/Aids vormden in 2023 twee groepen die werden getraind over hoe om te gaan met Hiv/Aids en wisselden ervaringen met elkaar uit.

De sociaal werkers zijn in 2023 actief geweest om de 2400 gezinnen bewuster te maken over gezondheidszaken. Mensen werden aangemoedigd om sneller naar een dokter te gaan. Deze activiteit heeft een geweldige impact gehad op de gezondheidsconditie van de gezinnen. De sociaal werkers moedigen de moeders aan om hun kinderen op tijd te laten vaccineren en zwangere vrouwen werden doorverwezen voor begeleiding. Met behulp van de Green Food foundation is in 2023 de voeding van de school verbeterd en werden de gezinnen geïnformeerd over betere voeding thuis.

Social Services: De activiteiten tegen kindermisbruik kregen in 2023 wederom de volle aandacht. Kinderen kregen trainingen, meer plaatsen waar je misbruik kan melden werden opgericht, een aantal misbuikzaken werden onder de aandacht gebracht bij de politie en de rechter.

Gehandicapten en ouderen werden benaderd en kregen zo nodig ondersteuning van VFM. Verzoekers van de kinderen kregen trainingen over opvoeding.

WaSH; Op 13 scholen zijn trainingen gegeven over het zorgvuldig wassen van handen en hygiëne in het algemeen. Ook gezinnen kregen hierover voorlichting.

Mensen worden aangemoedigd schoon water te gebruiken. In 2023 verbeterde dit door de beschikbaarheid van 4 waterkiosken en de wateraansluitingen in gezinnen.

100 weeks programma in samenwerking met de Nederlandse organisatie **100weeks**: In 2023 is op Rusinga het 100 weeks programma gestart door VFM op het platform van de organisatie 100Weeks en kreeg de naam 'Tekleza'. Vrouwen ontvangen 100 weken lang iedere week 8 euro op hun mobiele bankrekening nadat ze een training hebben gevolgd. Dus naast 100 x cash ontvangen krijgen ze ook 100 keer een training over allerlei onderwerpen. De 100 vrouwen zijn verdeeld over 5 groepen van 20 deelnemers. De vrouwen die deelnemen aan het programma zijn zeer enthousiast en de opkomst op de trainingen is zeer hoog. Diverse nieuwe bedrijfjes zijn inmiddels gestart.

Household economic strengthening: In 2023 zijn 10 nieuwe SILC-groepen (Leen en spaar groepen) opgestart, dit brengt het totaal nu op 54 groepen.

300 gezinnen zijn voorgelicht over huishouduitgaven en hoe dit te budgetteren. 20 boeren hebben een training gekregen over het houden van kippen. 100 vrouwen zijn in het project 100 weeks opgenomen, het direct cash+ programma (zie hierboven). In combinatie met de wateraansluitingen maken deze gezinnen een flinke stap uit de armoede. Zeer inspirerend om aan de zijlijn te mogen aanschouwen als donor.

Imani Rehabilitation Agency (Imani)

Met Imani en de 249 kinderen gaat het in 2023 goed. De tijd dat kinderen gemiddeld in Imani verblijven is gemiddeld korter dan 3 jaar en de verblijfsduur neemt nog steeds verder af.

Het aantal kinderen dat achtergelaten wordt is in de loop van 2023 weer langzaam aan het stijgen, dit als gevolg van de slechte economische situatie waarin Kenia zich bevindt.

Door de grote financiële schuld van de regering stijgen de prijzen erg hard en sluiten bedrijfjes hun deuren.

In Imani B is in 2023 met de hulp van het droomproject van Femi een nieuw wasplatform gebouwd met daarop de waslijnen. Hierdoor hebben de kinderen nu een geheel vrije speelplaats gekregen met nieuwe speel attributen.

In 2023 is het overheidsbeleid over de opvang van kinderen veranderd. Met het doel om kinderen zo snel mogelijk in families te laten opnemen. Imani ondersteunt deze zienswijze en werkt meer en meer met pleeggezinnen. Inmiddels verblijven 28 kinderen in pleeggezinnen.

Imani Ngong is in 2023 van bestemming veranderd. Het centrum heet nu: "Imani Mother and Child House of Peace". Het huis is bestemd voor zieke kinderen en hun ouders als ze langdurige medische behandeling ondergaan in het Kenyatta National Hospital. Deze kinderen en hun ouders kunnen zich geen onderdak in Nairobi of de vele transportkosten veroorloven. Het project is een samenwerking tussen Imani Rehabilitation Agency en het Kenyatta National Hospital.

Nepal

In 2023 werd Nepal wederom getroffen door een verwoestende aardbeving die vooral lokaal schade heeft aangericht in het westen van het land. Onze projectpartners zijn actief in andere gebieden, zij werden dan ook niet geraakt door deze aardbeving.

SVSI in Chitwan

Het 3-jarige Leren van de Beste project in Kaule is in de zomer van 2023 afgerond waarna zowel een impact evaluatie in Siddhi als de eindevaluatie in Kaule heeft plaatsgevonden. Het vervolgproject zal zich enerzijds richten op verdere verdieping en versterking van de integrale onderdelen van het Leren van de Beste project op het gebied van inkomensgenererende activiteiten. En anderzijds op issues die volgens de evaluaties en de uitkomst van de missie van MCC extra aandacht behoeven.

In het voorjaar van 2023 heeft SVSI het droomfonds gewonnen. Na wat aanpassingen in het projectvoorstel is de bouw van de 4 extra klaslokalen in het projectgebied Kaule eind 2023 van start gegaan. Onze collega Vianney Katakam heeft het team 3 maanden ter plekke kunnen ondersteunen in hun werkzaamheden.

TOV Foundation in Surkhet

Het kinderdagverblijf dat middels het Droomfonds in 2022 is gerealiseerd, loopt goed.

Daarnaast heeft TOV Foundation het pilotproject "Towards Organic" gestart. De gedachte achter dit nieuwe project is schoolkinderen (13-14 jaar) via naschoolse agricultural clubs en vocational training geïnteresseerd te krijgen in organic farming. Om vervolgens het geleerde thuis in de praktijk te brengen door op een duurzame wijze bij hun huis moestuintjes aan te leggen. Een van de doelen is om hiermee het inkomen voor deze jongeren op lange termijn (door levering aan TOV gember/geelwortelfabriek) te garanderen zodat zij niet wegtrekken naar India of het Midden-Oosten.

Sarbodaya Nepal in Jumla

In 2023 is het tweede en laatste projectjaar geweest voor het project in Jumla welke uitgevoerd wordt door Sarbodaya Nepal, gesponsord door FEMI en FRL, een Italiaanse donor. Het doel van het project is vrouwen een belangrijkere rol in de samenleving en in het huishouden te geven, het inkomen te verhogen en de leef/woonomstandigheden te verbeteren. Hiertoe zijn in de afgelopen twee jaar diverse activiteiten gestart in drie dorpen op het gebied van het verhogen van de agrarische productie, het ontwikkelen van de capaciteit van de vrouwenorganisatie en het versterken van vrouwelijk leiderschap. In 2023 is veel aandacht besteed aan het verder ondersteunen van de Kishori clubs (jeugd clubs) en het verder opschroeven van de groente productie cq het vermarkten. Daarnaast heeft Sarbodaya ook eco-clubs opgezet waarin zaken als plastic management, waste collection, etc worden besproken. Eind 2023 is het project succesvol afgerond. In 2024 wordt de samenwerking verlengd met een vervolproject.

Sambriddha Samaj Dang (SSD) in Dang

Het eerste jaar van de samenwerking met deze parel loopt vooralsnog goed. De resultaten zien er op papier veelbelovend uit en het bezoek in begin 2024 was positief. Het organisch boeren is ook hier succesvol van start gegaan.

Nederland

In Nederland heeft FEMI in 2023 verschillende kleinere projecten ondersteund (zoals SUNN Nederland en Single Super Mom) die het steeds groter wordende probleem van armoede binnen Nederland proberen terug te brengen. Daarnaast lag, net als voorgaande jaren, de focus op de doelgroep Jeugd waarbinnen FEMI zich richt op initiatieven ter voorkoming dat kinderen onnodig uit huis geplaatst worden waaronder het ACES-project in samenwerking met vele andere vermogensfondsen en de Oudertelefoon.

SGF/ACES 'Voorkomen van ingrijpende jeugdervaringen bij kinderen'

Het meemaken van één of meer ingrijpende jeugdervaringen is een belangrijke onderliggende factor voor het ontstaan van mentale en fysieke gezondheidsschade. Dit blijkt een omvangrijk probleem waaraan in Nederland nog weinig wordt gedaan om dit te voorkomen. Om dit aan te pakken is in 2021 het 3-jarige project "Gezonde generatie vrij van ingrijpende jeugdervaringen (ACE's)" gestart. Een unieke samenwerking tussen het "fondsencollectief preventie ACES"(een samenwerking tussen verschillende vermogensfondsen) en SGF (samenwerkende gezondheidsfondsen) die de activiteiten hiervoor uitvoert onder de vlag van hun werkzaamheden en doelen die gesteld zijn binnen het programma 'De Gezonde generatie'. Inzet is een langdurige en structurele verandering waarbij zowel (aanstaande) ouders als kinderen en jongeren worden versterkt. In dit kader zijn in 2023 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- De ontwikkeling van de Breinbijsluiter voor kinderen, samen met kinderen en professionals.
- De verdere ontwikkeling en actieve verspreiding van de Breinbijsluiters voor kinderen, jongeren en hun ouders. Veel professionals geven inmiddels aan hiermee te werken. Ook worden de breinbijsluiters in steeds meer interventies geïntegreerd, zoals programma's voor KOPP KOV kinderen en hun ouders.
- De ontwikkeling van de campagne Offline Influencers waarin verhalen centraal staan van jongvolwassenen die vertellen over de personen in hun omgeving die het verschil hebben gemaakt en was te zien op TV, in de Bioscoop en op social media.

- Het delen van de vergaarde kennis en materialen met meer dan 80 partijen, waaronder alle gezondheidsfondsen, kennispartners en brancheorganisaties.
- De borging van het thema ingrijpende jeugdervaringen in het nieuwe meerjarenplan 'Veerkrachtig oproeien' met nog meer inhoudelijke focus, bundeling van meerdere krachten, een efficiëntere organisatie.

In 2024 zal het programma een nieuwe fase ingaan waarbij de naam 'Voorkomen van ingrijpende jeugdervaringen bij kinderen' zal worden veranderd in 'Veerkrachtig opgroeien'. De drie losse programma's ('Aces', 'eerste 1000 dagen' en 'Mentaal gezonde leeromgeving') die binnen SGF liepen en overlap met elkaar hadden, worden hiermee samengevoegd tot één preventieprogramma.

De Oudertelefoon

Bij De Oudertelefoon (opgericht in 2020) kunnen ouders terecht met alle vragen en problemen die gaan over opvoeden en ouderschap. Na 3 jaar van groei heeft de nadruk in 2023 met name gelegen op het politiek ingebed krijgen van het werk van de Oudertelefoon, aanvankelijk met het oog op het verkrijgen van ondersteuning van VWS maar vooral ook om de dienst beter nog meer onder de aandacht te krijgen van hulpverleners en daarmee (in)direct de doelgroep. Met een redelijk constant bestand aan gekwalificeerde vrijwilligers wist men de roosters goed te dekken waardoor het aantal contactmomenten op niveau is gebleven. Desalniettemin was 2023 een lastig jaar. Uitval van de directeur, hogere kosten als gevolg van inflatie en tegenvallende opbrengsten van fondsen maakten het moeilijk om de beoogde professionaliseringsslag in te zetten. Inmiddels is er een nieuwe directeur die de organisatie goed kent. Zij is, samen met een nieuw bestuur, aan het onderzoeken hoe en in welke samenwerkingsvorm De Oudertelefoon structureel gezien beter op de kaart gezet kan worden en hoe financieel duurzaam te maken.

Het Vergeten Kind / Heppie

Binnen Het Vergeten Kind ondersteunen wij het Heppie programma.

Bij Heppie Vakanties & Weekenden draait alles om gezelligheid, lol en onbezorgd spelen. Tegelijkertijd is er alle aandacht en zorg voor elk individueel kind. Met de methode 'Klimaat van aandacht' geeft men bij Heppie Vakanties & Weekenden de kinderen de moed, het zelfvertrouwen en de energie om door te gaan. Deze werkwijze is het resultaat van jarenlange ervaring in het begeleiden van kinderen met moeilijk gedrag. Een positieve sfeer staat daarbij centraal. Tijdens de activiteiten wordt de zorg voor de kinderen gedragen door zorgvuldig geselecteerde en getrainde vrijwilligers.

In 2022 is de basistraining die vrijwilligers krijgen hernieuwd. De nieuwe versie, die ook in 2023 gehanteerd is, is in lijn met de training in het Klimaat van Aandacht die vrijwilligers krijgen bij het programma Klimaat van Aandacht. De vrijwilligers leggen de nadruk op de dingen die een kind goed doet en juist wel kan. De vrijwilligers spelen altijd mee, dat is leuk en gezellig én het zorgt ervoor dat gedrag makkelijker bijgestuurd kan worden om conflicten te voorkomen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen zich bij Heppie ontspannen voelen, vrienden maken en trots zijn op zichzelf.

In 2023 gingen er 1.623 kinderen (6 t/m 18 jaar) mee op een vakantie, een weekendcyclus, een gezinsvakantie of -weekendcyclus. Er zijn dit jaar weer wat meer kinderen meegegaan met de vakanties dan in 2022, omdat toen een van onze gebruikelijke accommodaties onverwacht nodig was voor de opvang van vluchtelingen.

Burcht Wedde

Ook in de zomer van 2023 brachten kinderen uit gezinshuizen en (leef)groepen een vakantie week door in kasteel Burcht Wedde, met hun eigen verzorgers. Dit kasteel in het noorden van Groningen is door Stichting Burcht Wedde omgebouwd tot een kinderhotel. Kinderen kunnen er skelteren, spelen op een vlot, kanoën, in een roeiboot stappen en van de kabelbaan gaan. Zo hebben ze een vrolijke vakantie, die voor hen vaak niet vanzelfsprekend is.

Oeganda

In Oeganda hebben we het aantal partnerschappen in de laatste jaren uitgebreid. Zo werken we nu, naast de lokale partner LTP (noord Oeganda) waar we al vele jaren mee samenwerken, ook samen met 100Weeks (meerder plekken in Oeganda), Nascent (noord-oost Oeganda) en Wise (zuid Oeganda).

Bij Link to Progress (LTP) zijn we zeer actief betrokken en bekleden we de voorzittersrol binnen het lokale bestuur. Dit is het resultaat van een eis en afspraak uit 2016 van de oprichter van TGS in Nederland overnamen inclusief alle middelen die daar beschikbaar waren. We verwachten deze rol in de komende twee jaar over te kunnen dragen, zodat we de dubbelrol achter ons kunnen laten.

Link to Progress (LTP)

Het geïntegreerde project 2020-2023

Het project hanteerde een geïntegreerde aanpak en richtte zich op onderwijs, gezondheid en voeding, levensonderhoud en voedselzekerheid, en milieubescherming. Het werd afgesloten in juni 2023 en onderging een eindevaluatie in augustus 2023, die als basis diende voor het nieuwe project wat gestart is in februari 2024.

Leertraject met de Radboud Universiteit

In het leertraject onder begeleiding van Sara Kinsbergen en haar collega Zunera Rana/Radboud Universiteit heeft LTP de eindevaluatie uitgevoerd van het 'oude' project, en zodanig opgesteld dat deze ook als baseline kon dienen voor het nieuwe project. In het nieuwe projectvoorstel werd teruggekeken naar successen en nog leemtes, die vervolgens in het nieuwe voorstel weer worden opgepakt. Daarnaast zal het leertraject in het komende jaar ook de evaluatie van het eerste jaar begeleiden waarmee vervolgens de geplande activiteiten in het tweede projectjaar worden aangepast. Het lijkt voor zich te spreken wellicht, maar de ervaring leert dat er maar weinig organisaties zijn die dit ook werkelijk zo doen. Het team van LTP kan zich hierdoor nog beter ontwikkelen.

Het ICT-project

Het verouderde ICT-systeem van LTP werd geüpgraded met de steun van Stichting Femi. Oude systemen waren inefficiënt en er was een verouderde centrale server. De upgrade maakt het mogelijk de interne processen te verbeteren en op orde te houden nu de projectportefeuille van LTP in een paar jaar verdrievoudigd is. Ook was het een must om betrouwbare online vergadertools te hebben om zodoende in goed contact te kunnen blijven met de verschillende donoren.

Zo zijn er voor dit project diverse ICT-apparatuur aangeschaft, waaronder 10 laptops, een 50-inch Samsung scherm, een digitale camera met accessoires, Samsung tablets voor het verzamelen van gegevens bij het doen van een evaluatie, een apparaat voor online vergaderen, headsets en een draadloze luidspreker.

De bijdrage aan de vrije reserve

Het personeel van LTP heeft maximaal een jaarcontract, waarbij de verlenging van die contracten pas gedaan kan worden als alle projecten voor het volgende jaar zijn goedgekeurd door de donoren. Alleen dan is er genoeg financiële zekerheid om een contract aan te gaan. Voorheen was daar prima mee te werken, maar nu donoren groter worden en er meer zijn, waarbij de looptijden van projecten niet van 1 januari tot 1 januari lopen en personeel voor meerdere projecten wordt ingezet, is behoefte om een bepaalde zekerheid voor het personeel in te bouwen. Vanuit Femi is vervolgens voorgesteld om een kleine continuïteitsreserve op te bouwen om zo de stabiliteit te waarborgen. Als voorwaarde van de gift voor deze reserve van circa 30.000 euro is gesteld dat deze gelden alleen ingezet mogen worden voor het geven van zekerheid aan personeel in tijden van onzekerheid.

De twee gerepareerde waterputten

LTP heeft een subsidie van 5.500 euro ontvangen van de Cool Classic Challenge via de FEMI Foundation voor het herstel van twee boorgaten.

Vanwege een tekort aan water in Otuke besloot LTP om de boorgaten in dit gebied te herstellen. Het werk begon in november 2023 en was eind december klaar. In deze periode werden de waterbroncomités gekozen en getraind. De overige aspecten van de geïntegreerde aanpak zullen worden geïmplementeerd als onderdeel van het geïntegreerde project in Otuke.

Een nieuw aangelegde waterput:

LTP ontving ook een bedrag van 8.000 euro van een donor van FEMI die via het bedrijf HRGH een gift wilde doen aan het werk van Femi.

De werkzaamheden begonnen in november 2023 en waren eind december 2023 voltooid. Er werd een waterbroncomité gekozen en opgeleid. De overige aspecten van de geïntegreerde aanpak zullen worden uitgevoerd als onderdeel van het geïntegreerde project in Otuke.

Slaapzaal op basisschool Loro Army:

Deze school ligt in Oyam en biedt een boarding school aan voor meisjes en jongens die te ver van de school vandaan wonen. De omstandigheden waarin de meiden sliepen was abominabel. Ouders waren al begonnen met het bouwen van een nieuwe slaapzaal, maar konden dit, vanwege tekort aan middelen, niet afmaken. Met de bijdragen van Femi en een andere donor kon de nieuwe slaapzaal afgemaakt en ingericht worden.

MCC

In juni 2023 werd een medisch kamp voor kinderen gehouden, waarbij 804 kinderen medisch werden onderzocht en behandeld. 10 gespecialiseerde artsen uit Nederland, waaronder de CEO van MCC Nederland, namen deel aan het medische kamp. MCC Nederland is van plan om de komende vijf jaar twee keer per jaar medische kampen te organiseren in de districten Oyam en Otuke. Het eerste medische kamp in Otuke staat gepland voor het eerste kwartaal van 2024 en het tweede kamp in Oyam in juli 2024. De resultaten van het kamp hebben geleid tot aanpassingen in de activiteiten die in het nieuwe project zijn opgenomen. Zo zal de preventie van malaria een belangrijk onderdeel worden van de gezondheidsactiviteiten.

Green Food Foundation

In 2023 kwam een uitwisselingsbezoek tot stand tussen de vijf basisscholen in het Oyam district om zo de successen van het Green Food project te delen met elkaar. Dit heeft de scholen die hun moestuin minder goed beheerden gestimuleerd om de draad weer en beter op te pakken. Bij het vervolg bezoek van Femi aan LTP was dit zichtbaar.

Begeleiding door Veronika Uhl/Himmelblau op fondsenwerving

De afgelopen 5 jaar heeft Himmelblau het managementteam van LTP ondersteund bij het opstellen van een fondsenwervingsplan, het doen van donormapping, het onderhouden van de contacten en het schrijven van voorstellen.

In 2023 slaagde LTP erin meer fondsen te werven dan in 2022 en zo vrijwel alle geplande activiteiten te kunnen uitvoeren. Ook zijn ze open in gesprek gegaan met een donor die in eerste instantie geen overhead betaalde. Zonder overhead is er echter geen bestaanszekerheid voor de organisatie die het werk moet uitvoeren. De betreffende donor heeft na het gesprek besloten toch mee te betalen aan de zeer beperkte overhead van het LTP team.

Nascent RDO:

De RDO-organisatie Nascent is momenteel actief in Moroto, dat in het noordoosten van Uganda ligt. FEMI bezocht het gebied begin 2022 en merkte dat het er zelfs aan de meest elementaire levensbehoeften ontbrak.

De lokale organisatie Nascent kwam vervolgens met een WASH-voorstel in een drietal dorpen waar het Femi bestuur akkoord op gaf. Aangezien LTP goed is in het implementeren van waterprojecten, kwam FEMI met LTP overeen om Nascent te ondersteunen tijdens de implementatie van hun WASH project. Er werd een overeenkomst gesloten tussen de twee lokale partners en LTP heeft het Nascent team al getraind in het verbeteren van water en sanitaire voorzieningen. Ze raadplegen LTP ook als dat nodig is via Zoom of telefoongesprekken.

Wise

FEMI ondersteunt de CBO Wise, dat gevestigd is in Kabwohe Town in Sheema Municipality, Zuid-Oeganda. De organisatie doorloopt momenteel een leertraject met hulp van Sara Kinsbergen en Zunera Rana van de Radboud Universiteit. Naar verwachting zal het traject in mei of juni 2024 zijn afgerond en zullen er daarna plannen worden gemaakt.

100 WEEKS

100Weeks is een Nederlandse stichting die zich gespecialiseerd heeft in het geven via een platform van direct geld voor 100 weken aan vrouwengroepen. Bij iedere cashtransfer krijgen de vrouwen ook een training, derhalve wordt het programma ook wel het 'direct cash +'-programma genoemd. Het programma heeft zich in de afgelopen jaren bewezen (blijkt ook uit onderzoek). Een jaar na afloop is meer dan 70% van de vrouwen nog steeds in staat om hun inkomen op het verhoogde niveau te houden. Daarmee zijn ze voedsel zeker, is hun huis verbeterd (en daarmee de hygiëne en gezondheid van de huisgenoten) en kunnen kinderen naar school. Dit doet veel met de zelfverzekerdheid van de mensen wat bijdraagt aan een beter toekomstperspectief. Dit direct cash concept past goed binnen de dorpsontwikkelingen waar we bij voorkeur in investeren. Het concept introduceren bij onze partners stond dan ook hoog op ons wensenlijstje.

100Weeks wilde graag hun platform gaan delen met lokale partners, waarop wij ze in contact brachten met LTP. Op dit moment financiert Femi 2 groepen en zijn er 2 groepen alweer uit het programma gevloeid. De samenwerking met 100Weeks verliep zo goed dat zij nu ook gezamenlijk geld hebben geworven bij andere donoren voor nu inmiddels 6 groepen. Ook is inmiddels een samenwerking met onze partner VFM in Kenia gestart.

Tanzania

In Tanzania hebben we partnerschappen met FTK en TACCEI. Met FTK werken we al vele jaren samen, TACCEI is een nieuwe partner.

FTK (Foundation for community Transformation Kilimanjaro)

FTK werkt of heeft gewerkt met de door haar ontwikkelde integrale aanpak in 9 dorpen. Een aantal daarvan zijn inmiddels succesvol afgerond. Daar zien we dat de armoede is afgenomen en voedselzekerheid is toegenomen. De bijdrage van Femi wordt deels gebruikt voor de ondersteuning van de vaste lasten en in 2023 deels voor de ondersteuning van regionale projecten die effect hebben op alle dorpen waarmee FTK heeft samengewerkt of nu mee samen werkt.

Een greep uit de vele activiteiten die FTK uitvoerde in 2023:

FTK heeft in de dorpen Mawala, Mayala en Kiruani de boeren getraind in onder andere rijstbouw. De aanschaf van twee 'powertillers (handtractoren) waarbij de boeren deze onderling uitlenen aan elkaar, heeft de mate van rijstbouw verder kunnen opvoeren en daarmee het inkomen van de betrokken boeren verhoogd. In het dorp Kiruani heeft men plannen om een eigen rijstmolen te bouwen.

De plannen om de geestelijke gezondheidszorg te integreren in het 'normale' werk van de Community Health Workers krijgen steeds meer vorm. Helaas moest de voorbereidende inventarisatie van Pim Scholte / Rolf Schwartz (Laguna) worden uitgesteld vanwege het te laat ontvangen van de juiste permits. Het wordt in april van 2024 alsnog uitgevoerd.

Het Education plan (EQIP) dat in juli 2022 is gestart loopt naar verwachting. Belangrijke pijler in het plan is dat de infrastructuur op niveau is (gebouwen, sanitair, keukens, meubilair e.d.). In 2024 zal dit bereikt zijn met de renovatie van Kiruani en Mawala. Dit jaar zijn alle andere scholen opgeknapt. Daarnaast is in september van dit jaar gestart met de bouw van een nieuwe primary school in het dorp Mikocheni. In Miwaleni is een pre-primary school gebouwd. Er zijn uiteraard initiatieven om ook de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren, o.a. door de inzet van vrijwillige teachers.

In het najaar zijn vertegenwoordigers van de Green Food Foundation op bezoek geweest. Dit zal in het voorjaar van 2024 een vervolg krijgen met de inzet van drie onderzoekers op negen scholen, die een inventarisatie maken van de huidige gezondheidstoestand van de kinderen, de voeding, de schoolgarden e.d. Op basis daarvan worden verbetervoorstellen gedaan.

TACCEI (Tanzania Conservation and Community Empowerment Initiative)

Maasai Women Empowerment project.

In februari heeft een eerste gesprek plaatsgevonden met twee vertegenwoordigers van TACCEI die FEMI een voorstel hadden gestuurd voor een women empowerment project in het Simanjiro district. Op basis van dat voorstel en de beantwoorde vragen is besloten het project te omarmen.

Het project bestaat uit drie onderdelen:

1. Opleiding en begeleiding van 150 vrouwen in biologisch landbouw. Op basis van de opleiding en het actief oppakken van het geleerde door de aanleg van de tuin, hebben 70 van hen zaden en eenvoudige gereedschappen ontvangen. Deze fase van het project is afgerond, maar wordt gemonitord middels maandelijkse bezoeken.
2. Daar waar de afstand tot water te groot is, heeft men gekozen voor het geven van opleidingen aan vrouwen in ondernemerschap (totaal plm. 200 vrouwen, 10 groepen) en het ondersteunen in de oprichting van Vicoba's. De Vicoba's hebben na de training en registratie een startkapitaal (lening) van TZS 1 miljoen (circa 350 euro) ontvangen. Die moet aan het eind van het eerste jaar (oktober 2024) worden terugbetaald. Daarmee kunnen opnieuw 10 groepen worden opgeleid en gefinancierd.
3. Gedurende de looptijd van het project wordt er veel tijd besteed aan het kweken van community awareness, capacity building en leadership training. Naast de trainingprogramma's wordt ook 'mass' media ingezet, zoals radio, social media etc.

In september is een uitvoerig bezoek gebracht aan diverse vrouwen en groepen die participeren in het 'landbouw' deel van het programma. De eerste resultaten zijn verassend. De aangelegde groentetuinen brengen geld op, zowel voor de eigen voedselvoorziening als voor de verkoop aan burens en op de markt. Het verlengde regenseizoen heeft daarbij wat roet in de mogelijke ontvangsten gestrooid, omdat met meer regen een aantal groente ook in de berm groeien en dus gratis gerooid kunnen worden, wat zijn effect heeft op de prijs van de groente. Daarnaast zijn er ook vrouwen die zelf (met een beetje ondersteuning vanuit TACCEI) aan de slag gegaan zijn en inmiddels goede resultaten boeken. De komende periode zullen we de voortgang blijven monitoren om te zien of de groentetuinen ook blijvend geïntegreerd zijn in de dagelijkse werkzaamheden.

Zero-Kap

In 2023 heeft Zero-Kap een omslag ingezet. Er is een nieuwe strategie ontwikkeld en de eerste stappen zijn gezet in de uitvoering van de nieuwe strategie.

De strategie heeft als doel om "access to finance" te bieden aan de Femi doelgroepen in de Femi regio's. We doen dit door nauw samen te werken met micro financieringsinstellingen (MFIs). Een partnership dat kan resulteren in een lening aan de MFI met als doel om dit in kleinere kredieten uit te zetten aan de doelgroepen van onze partners. Daarnaast biedt Zero-kap de MFI technische assistentie aan, met als doel om de MFI organisatie te versterken.

We hebben een pilot opgezet met Cycle Connect, een organisatie die actief is in Noord-Oeganda en daar via een eenvoudige lease-constructie fietsen 'uitleent' die na een jaar van afbetalingen in eigendom komen van de afnemer. De organisatie is opgericht door een Oegandeese en is inmiddels goed bekend in de regio van Lira en omgeving. Onze partner LTP werkt graag met hen samen zodat de doelgroep van LTP beter toegang krijgt tot kapitaal. Met de technical assistance van Zerokap aan Cycle Connect verwacht men deze toegang flink te kunnen verbeteren. Zo zijn de eerste stappen in het ontwikkelen van een score card om het kredietaanvraag proces van Cycle Connect te verbeteren, gezet. Twee andere potentiële organisaties worden momenteel onderzocht.

Door de nieuwe koers nemen we afscheid van een aantal lening nemers en hebben/zijn we exit strategieën afgesproken. Het Zero-Kap team is sinds 2023 versterkt met Karin, nadat we eerder afscheid hadden genomen van Tabitha.

We kijken er naar uit om als hernieuwd Zero-Kap meer impact te kunnen maken met en voor onze partners en uiteindelijk vooral hun doelgroepen.

Begroting 2024

Zie het budget 2024 in dit jaarverslag. Voor 2023 is een negatief saldo van € 381.000 begroot. Dit komt door dat een deel van de begrote uitgaven in 2023 afkomstig zijn uit de bestemmingsreserve, fondsen op naam en de vrije reserves.

Financieel

Het jaar 2023 is afgesloten met een negatief saldo van € 311.000. Dit komt door het positievere resultaat van de beleggingen (€ 0,9 miljoen). Uit de resultaatbestemming blijkt dat het merendeel van het negatief saldo moet worden toegevoegd aan de reserve financiering activa omdat het onderliggende vermogen niet kan en mag worden "opgemaakt" maar in stand moet worden gehouden.

FEMI heeft in 2023 vanuit HRGH € 897.000 aan dividend ontvangen. Tevens heeft HRGH in 2023 een bedrag ad € 100.000 gedoneerd. En tenslotte heeft HRSV een bedrag ad € 203.000 aan rente betaald over de uitstaande lening. In totaal was hierdoor dus een bedrag van € 1.200.000 voor FEMI beschikbaar in 2023.

De bestemmingsreserve betreft reserveringen voor besteding in 2024 (€ 234.960) inzake een aantal projecten (Twala Women Group, VFM, Stichting Imani in Kenia en Caritas in Bolivia). Tevens betreft dit nog een reservering van € 25.000 voor de samenwerking met 100Weeks in Oeganda.

De continuïteitsreserve is opgebouwd uit kosten die gemaakt moeten worden bij onverhoopte stopzetting van Femi.

De vrije reserve is in 2023 met 300.000 Euro toegenomen. Dit werd veroorzaakt doordat een aantal uitgaven nog niet of niet zullen plaatsvinden. Zo hadden we bijvoorbeeld 100.000 euro gebudgetteerd voor de opzet van een capacity training 'opleiding' voor lokale partners, wat helaas nog niet van de grond gekomen was. In 2024 gaan we dit verder uitwerken. Ook waren er onverwachts meer inkomsten gekregen die niet gebudgetteerd waren. De totale vrije reserve wordt over een aantal jaren uitgespreid om op die manier partners structureel te kunnen steunen met meerjarige programma's.

Stamvermogen

Het stamvermogen van FEMI bestaat uit 2 componenten, welke in onderstaande tabel zijn weergegeven. Beide componenten zijn verkregen met een instandhoudingsverplichting (inclusief inflatiecorrectie). De waarde van de activa gerelateerd aan dit stamvermogen bedraagt € 66.910.362. Dit afgezet tegen de hoogte van het stamvermogen betekent een tekort van € 19.544.428. Echter, met de garantie afgegeven door Stichting Werk en Deel, en welke is voortgekomen uit de toezegging van de schenkingen, kan FEMI jaarlijks € 1.200.000 blijven ontvangen en zijn haar lange termijn uitgaven gedekt.

	Nominaal	Inflatie	31-12-2023
	€	€	€
Stamvermogen verkregen nalatenschap	10.730.903	2.569.798	13.300.701
Stamvermogen gedane schenkingen	61.177.236	11.976.853	73.154.089
Stand per 31 december	<u>71.908.139</u>	<u>14.546.651</u>	<u>86.454.790</u>

Risico's en beheersing

Femi opereert in een sector met specifieke onzekerheden en risico's. De belangrijkste risico's zijn:

1. Onrechtmatig gebruik van de gedane donaties. Dit vangen we zoveel mogelijk op doordat we een lange termijn relatie met onze partners opbouwen en nieuwe partners altijd klein worden opgebouwd. Naast financiële jaarrapporten, rapportages en evaluaties, bezoeken we de partners en projecten jaarlijks.
2. Femi is qua inkomsten grotendeels afhankelijk van de donaties van het bedrijf HRGH en de rente-inkomsten van de verstrekte leningen aan HRSV en HRGH. Hierover zijn heldere afspraken gemaakt met beide bedrijven. Ook zijn beide bedrijven op dit moment solvabel en liquide genoeg om aan de verplichtingen te voldoen.

Communicatie met belanghebbenden

Gezien de omvang van het aantal partners en donateurs die wij binnen onze organisatie hebben, communiceren wij met onze belanghebbenden op directe en persoonlijke wijze zoals per telefoon, digitaal vergaderen, email, interne website of bezoeken.

Begroting 2024

De begroting voor 2024 ziet er als volgt uit:

		Begroting
		€
Baten		
Netto te ontvangen donaties	120.000	
Rentebaten en baten uit beleggingen	1.100.000	
		1.220.000
Kosten eigen fondsenwerving		0
(in % van baten uit eigen fondsenwerving)		0%
Totaal baten		1.220.000
Lasten		
Te besteden aan doelstelling		
Nepal	140.000	
Tanzania	155.000	
Oeganda	305.000	
Kenia	170.000	
Bolivia	100.000	
Thema's	95.000	
Buitenland overig	155.000	
Nederland	225.000	
Overig	0	
Fondsen op naam	65.000	
	1.410.000	
Kosten beheer en administratie	191.000	
		1.601.000
Saldo overschot		-381.000
Resultaatbestemming		
Toevoeging/onttrekking aan:		
Bestemmingsreserve projecten		-36.000
Reserve financiering activa:		0
Vrije reserves		-250.000
Fondsen op naam		-95.000
		-381.000

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

(na verwerking saldo exploitatie)

Actief		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	66.042.328	66.902.051
		<u>66.042.328</u>	<u>66.902.051</u>
Vlottende activa			
Vorraden	2	0	31.654
Vorderingen	3	226.869	776.243
Liquide middelen	4	3.037.694	1.920.940
		<u>3.264.563</u>	<u>2.728.837</u>
		<u><u>69.306.891</u></u>	<u><u>69.630.888</u></u>
Passief			
		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	5	50.000	50.000
Bestemmingsreserve projecten	6	259.960	327.084
Vrije reserves	7	923.932	623.113
Reserve financiering activa	8	67.116.472	67.508.752
Totaal reserves		<u>68.350.364</u>	<u>68.508.949</u>
Fondsen op naam	9	939.559	1.092.164
Totaal reserves en fondsen		<u>69.289.923</u>	<u>69.601.113</u>
Kortlopende schulden	10	16.968	29.775
		<u><u>69.306.891</u></u>	<u><u>69.630.888</u></u>

Staat van baten en lasten over 2023

		2023	Begroting 2023	2022
		€	€	€
Baten				
Baten uit fondsenwerving:				
Netto ontvangen donaties	11	231.986	1.017.000	8.645.426
Rentebaten en baten uit beleggingen	12	893.371	203.000	-4.703.780
Som der baten		<u>1.125.357</u>	<u>1.220.000</u>	<u>3.941.646</u>
Lasten				
Besteed aan doelstelling	13	1.284.074	1.462.000	1.335.635
Kosten beheer en administratie	14	152.473	183.000	136.541
Som der lasten	15	<u>1.436.547</u>	<u>1.645.000</u>	<u>1.472.176</u>
Saldo overschot/tekort		<u><u>-311.190</u></u>	<u><u>-425.000</u></u>	<u><u>2.469.470</u></u>
Resultaatbestemming				
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		0	0	0
Bestemmingsreserve projecten		-67.124	-230.000	-164.000
Vrije reserves		300.819	-100.000	113.672
Reserve financiering activa		-392.280	0	2.607.010
Fondsen op naam		-152.605	-95.000	-87.212
		<u><u>-311.190</u></u>	<u><u>-425.000</u></u>	<u><u>2.469.470</u></u>
Kosten eigen fondsenwerving				
		0	0	0
(in % van baten uit eigen fondsenwerving)		0%	0%	0%

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

Activiteiten

Stichting FEMI (KvK-nummer 41190445) is op 28 december 1995 opgericht en is statutair en feitelijk gevestigd te Baarn. Stichting FEMI stelt zich ten doel, vrij van elk streven naar winst, werkzaam te zijn ten bate van – of steun te verlenen aan, dan wel uitvoering te geven aan projecten van algemeen maatschappelijk belang en bovendien van ideële en sociale strekking.

Stichting FEMI beschikt over de zogenaamde ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) van de Belastingdienst.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en met de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening. Richtlijn C1 “kleine organisaties zonder winststreven” is van toepassing.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, behoudens voorzover het koersrisico is afgedekt. In die gevallen vindt waardering plaats op de overeengekomen termijnkoersen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting FEMI zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze beoordelingen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa:

- Effecten:

De ter beurse genoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord. De niet ter beurse genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen actuele waarde, waarbij aangesloten wordt bij de netto-vermogenswaarde van het belang in de betreffende vennootschap.

- Leningen u/g:

De leningen u/g worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden:

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Liquide middelen:

Indien niets anders vermeld staan deze ter vrije beschikking.

Kortlopende schulden:

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Deze schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de waardering van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als zijnde het verschil tussen de baten uit fondsenwerving en de lasten van het jaar.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1. Financiële vaste activa

Specificatie:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
a. Effecten	58.110.780	58.454.062
b. Effecten Zero-Kap	2.836	2.836
c. Leningen:		
Leningen Zero-Kap	111.152	186.237
Overige leningen	7.817.560	8.258.916
	<u>66.042.328</u>	<u>66.902.051</u>

Effecten en langlopende leningen worden aangehouden ter belegging. De opbrengsten worden aangewend in het kader van de doelstelling.

a. Effecten

Specificatie:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Hooge Raedt Groep Holding B.V.	55.573.796	56.138.289
Bank ten Cate	2.536.984	2.315.773
	<u>58.110.780</u>	<u>58.454.062</u>

Hooge Raedt Groep Holding B.V.

Dit betreffen certificaten van aandelen in Hooge Raedt Groep Holding B.V. te Baarn. Dit belang bedraagt 100,00% en wordt aangehouden als belegging. De rechten belichaamd in deze certificaten betreffen alleen een winstrecht, de zeggenschapsrechten liggen bij derden. De waardering ultimo 2023 is gebaseerd op de conceptjaarrekening 2023 van Hooge Raedt Groep Holding B.V.

Het verloop van de waarde van de Hooge Raedt Groep Holding B.V. was als volgt:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	56.138.289	53.168.955
Ontvangen middels schenking	0	8.318.716
Ontvangen dividend	-897.000	-776.396
Waardemutatie	332.507	-4.572.986
Stand per 31 december	<u>55.573.796</u>	<u>56.138.289</u>

Bank ten Cate

Dit betreffen bij Bank ten Cate in beheer gegeven gelden.

Het verloop was als volgt:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	2.315.773	2.780.714
Waardemutatie	221.211	-464.941
Stand per 31 december	<u>2.536.984</u>	<u>2.315.773</u>

b. Effecten Zero-Kap

Dit betreft een participatie in FMO (De Nederlandse Financierings-
maatschappij voor Ontwikkelingslanden).

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	2.836	2.836
Mutatie	0	0
Stand per 31 december	<u>2.836</u>	<u>2.836</u>

c. Leningen u/g

Specificatie:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Hooge Raedt Social Venture BV	5.800.000	5.800.000
Hooge Raedt Groep Holding BV	1.925.438	2.349.687
FT Kilimanjaro	92.122	109.229
	<u>7.817.560</u>	<u>8.258.916</u>
Verleende kredieten Zero-Kap	111.152	186.237
	<u>7.928.712</u>	<u>8.445.153</u>

De leningen zullen naar verwachting niet binnen één jaar worden afgelost en worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

De mutaties van de post leningen u/g was als volgt:

	Hooge Raedt Social Venture B.V.	Hooge Raedt Groep Holding B.V.	FT Kilimanjaro	Verleende kredieten Zero-Kap	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari	5.800.000	2.349.687	109.229	186.237	8.445.153
Aflossing	0	-424.249	-5.471	-32.627	-462.347
Koersverschil	0	0	-11.636	-17.585	-29.221
Reclassificatie naar kortlopend	0	0	0	-24.873	-24.873
Stand per 31 december	<u>5.800.000</u>	<u>1.925.438</u>	<u>92.122</u>	<u>111.152</u>	<u>7.928.712</u>

Toelichting leningen u/g per lening:

Hooge Raedt Social Venture B.V.

Dit betreft een lening ad € 5.800.000. De lening is in 2023 verlengd met 5 jaar. De lening heeft een looptijd tot 20 november 2028. Er zijn geen aflossingsverplichtingen.

De rente bedraagt 3,5%. Hooge Raedt Groep Holding B.V. staat borg voor aflossing van deze lening.

Hooge Raedt Groep Holding B.V.

Dit betreft een annuïtaire lening ad € 3.850.000. De lening heeft een looptijd tot 9 november 2027. De jaarlijkse annuïteit bedraagt € 532.098. De rente bedraagt 5%. Er zijn geen zekerheden verstrekt.

FT Kilimanjaro

Deze lening is reeds in 2016 verstrekt maar pas in 2018 geformaliseerd. De jaarlijks verschuldigde aflossing en rente wordt in mindering gebracht op de donatie aan FTK in dat jaar. De rente bedraagt 4%.

Aan deze lening ligt ten grondslag de lening van FT Kilimanjaro aan de lokale MDO.

De lening is verstrekt voor de uitbreiding van de irrigatiesystemen in Mtakuja.

Verleende kredieten Zero-Kap

De verleende kredieten hebben een looptijd van langer dan één jaar.

2. Voorraden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Kunstvoorraad Pieter Kooistra	<u>0</u>	<u>31.654</u>

Op 3 september 2018 heeft FEMI een overeenkomst tot overname van de kunstvoorraad gesloten met Stichting UNO Foundation. Hierin is een koopprijs van € 65.000 overeengekomen, welke ultimo 2023 is voldaan. De kunstvoorraad is formeel overgedragen.

3. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
In beheer gegeven gelden	0	532.098
Nog te ontvangen donatie Hooge Raedt Groep B.V.	0	120.604
Nog te ontvangen dividendbelasting	134.550	0
Achterstallige aflossingen op verleende kredieten Zero-Kap	56.296	65.138
Overige vorderingen	36.023	58.403
	<u>226.869</u>	<u>776.243</u>

De vorderingen betreffen vorderingen en vooruitbetaalde kosten in het kader van de doelstelling. Op de achterstallige aflossingen op verleende kredieten Zero-Kap is een voorziening ter grootte van € 382.999 in mindering gebracht.

4. Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
ABN AMRO Bank	1.603.308	1.350.759
ABN AMRO Bank - stamvermogen	1.074.144	0
ING Bank	0	248.820
Bank ten Cate	8.689	2.949
Rabobank ZERO-Kap	351.553	318.412
	<u>3.037.694</u>	<u>1.920.940</u>

Met uitzondering van de gelden op de bankrekening ABN AMRO inzake stamvermogen staan de liquide middelen ter vrije beschikking aan de Stichting.

5. Continuïteitsreserve

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Bestemming overschot/tekort	0	0
Stand per 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te kunnen stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De noodzakelijk geachte omvang dekt de vaste uitvoeringskosten van de stichting gedurende een beperkte periode.

6. Bestemmingsreserve projecten

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	327.084	491.084
Bestemming overschot/tekort	-67.124	-164.000
Stand per 31 december	<u>259.960</u>	<u>327.084</u>

Door het bestuur is besloten een bestemmingsreserve projecten te vormen teneinde lopende projecten, ook bij tegenvallers in toekomstige baten, gedurende een noodzakelijk geachte periode te kunnen uitvoeren. De lopende projecten zijn SGF/ACES, Twala women group Kenia, VFM en Stichting Imani. De uitgaven in 2023 houden verband met de projectkosten in Tanzania, SGF, Stichting 100 Weeks, Victoria Friendly, Livelihood Initiatives (Nepal) en Stichting Urgente Noden.

7. Vrije reserves

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	623.113	509.441
Bestemming overschot/tekort	300.819	113.672
Stand per 31 december	<u>923.932</u>	<u>623.113</u>

Deze reserves dienen te worden besteed aan de doelstellingen van FEMI.

8. Reserve financiering activa

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	67.508.752	64.901.742
Resultaatbestemming	-392.280	2.607.010
Stand per 31 december	<u>67.116.472</u>	<u>67.508.752</u>

Ten behoeve van de doelstelling zijn diverse leningen verstrekt, financiële belangen genomen danwel beleggingen gedaan. Omdat deze activa niet direct opeisbaar zijn, wordt onder het vastgelegd vermogen een reserve aangehouden ter grootte van de vaste activa en voorraad.

9. Fondsen op naam

Specificatie:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Music Dream	33.205	38.455
Colenso Huys Beheer	0	0
Bijzondere projecten Tanzania FTK	163.250	172.000
DEEL	10.262	30.883
MENS	65.000	75.000
Ouderen	500	0
Bakhuizen familiefonds	123.303	136.563
Lifetree	32.500	82.500
ZERO-KAP (nog uit te geven gelden)	410.923	386.147
Oeganda	100.616	170.616
	<u>939.559</u>	<u>1.092.164</u>

In de bestemmingsfondsen zijn donaties begrepen die hetzij een specifieke bestemming hebben omdat de donateur dit zo heeft bepaald, hetzij alleen gebruikt mogen worden na goedkeuring door de donateur. Het bedrag aan onttrekkingen ad € 260.547 is begrepen in de post "besteed aan doelstelling" zoals vermeld in toelichting 13.

Het verloop van de fondsen op naam was als volgt:

	Stand 31-12-2022	Dotaties	Onttrekking	Stand 31-12-2023
	€	€	€	€
Music Dream	38.455	25.500	-30.750	33.205
Colenso Huys Beheer	0	51.666	-51.666	0
Economische ontwikkelingsprojecten FTK	172.000	0	-8.750	163.250
DEEL	30.883	5.500	-26.121	10.262
MENS	75.000	0	-10.000	65.000
Ouderen	0	500	0	500
Bakhuizen familiefonds	136.563	0	-13.260	123.303
Lifetree	82.500	0	-50.000	32.500
ZERO-KAP	386.147	24.776	0	410.923
Oeganda	170.616	0	-70.000	100.616
	<u>1.092.164</u>	<u>107.942</u>	<u>-260.547</u>	<u>939.559</u>

Music Dream

Dit fonds op naam heeft als doel het ondersteunen van projecten die zich richten op muziek om mensen te helpen zich in het leven beter te kunnen weren en/of de toegang tot het beoefenen van muziek voor ook de minder bedeelde mensen mogelijk te maken, in binnen- en buitenland. In 2023 is uit dit fonds onder meer een bijdrage gegeven aan Gouden Dans en Diva Dichtbij.

Colenso Huys Beheer

Dit fonds op naam heeft als doel het ondersteunen van FEMI (sub)projecten. In 2023 is uit dit fonds een bijdrage gegeven aan de INNO Challenge van het WNF, en gheeft daarmee vervolg gegeven aan de eerdere schenkingen die het ontstaan van deze prijs mogelijk maakte.

Economische ontwikkelingsprojecten FTK

In 2017 is een donatie gedaan door de HAM Foundation. Dit fonds is bedoeld om nieuwe ideeën die economische ontwikkeling brengen mogelijk te maken in het projectgebied van FTK.

DEEL

Dit fonds op naam heeft als doel projecten en stichtingen te steunen ten behoeve van onderzoek en hulp op het gebied van gezondheid, natuur, milieu, cultuur en medemenselijkheid.

MENS

Het fonds op naam MENS is in 2021 opgericht door Ruud Bakhuizen met onder andere als doel ideeën en initiatieven omtrent basis-inkomen en schuldhelpverlening mogelijk te maken, en evenzo de ondersteuning van initiatieven en begeleiding van mensen die bijvoorbeeld dak- en thuisloos zijn of een beperking hebben.

Ouderen

Het fonds op Naam Ouderen richt zich op de zorg voor ouderen. Daarbij bijvoorbeeld en met name gedacht aan ouderen in achterstandsituaties en/of met een beperking. Ook wordt gedacht aan ouderen met een (chronische) ziekte en ondersteuning aan hen en hun naasten.

Bakhuizen familiefonds

Dit fonds op naam heeft als doel (alleenstaande) vrouwen met kinderen het mogelijk te maken om in ongeveer 3 jaar tijd voor zichzelf en hun gezin een financieel duurzaam bestaan op te bouwen. In 2023 zijn uit dit fonds bijdrages gegeven aan single mothers-projecten van SVSI en FTK en aan Victoria Friendly.

Lifetree

Het fonds op naam LifeTree is in 2021 opgericht naar aanleiding van een vraag van een anonieme donor die de fondsen wil inzetten voor ondersteuning van Stichting Imani, Kenia. De gegevens van de anonieme donor zijn bekend bij het bestuur.

ZERO-KAP (nog uit te geven gelden)

Dit fonds op naam heeft als doel het beschikbaar stellen van kleine kredieten aan groeperingen van relatief achtergestelde mensen in ontwikkelingslanden. Daarbij gaat de aandacht vooral naar projecten die het inkomen en de bestaanszekerheid van de ontvangers structureel zullen versterken.

ZERO-Kap is een fonds op naam binnen Stichting FEMI welke een integraal onderdeel uitmaakt van FEMI. Het bedrag betreft de nog uit te geven gelden inclusief de achterstallige aflossingen.

Oeganda

Dit fonds is ontstaan door een fusie van FEMI met The Good Shepherd Foundation. De gelden zijn bestemd voor projecten in Oeganda.

10. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Crediteuren	2.943	11.759
Nog te betalen donaties	0	6.000
Overige schulden	14.025	12.016
	<u>16.968</u>	<u>29.775</u>

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Analyse begroting - resultaat

De in 2023 ontvangen donaties zijn aanzienlijk lager dan begroot, terwijl de rentebaten en baten uit beleggingen aanzienlijk hoger zijn dan begroot. Dit komt doordat in de begroting de toegezegde bijdragen door de Hooge Raedt Groep Holding B.V. op een andere wijze zijn gepresenteerd dan in de jaarrekening 2023. De in de begroting opgenomen bijdrage ad in totaal € 1.200.000 is ook ontvangen in 2023.

De uitgaven besteed aan doelstelling zijn € 178.000 lager dan begroot. Binnen deze post zijn de uitgaven in Tanzania hoger (+ € 65.000) door een extra aanvraag voor een scholenproject. Daarentegen zijn de uitgaven buitenland (- € 194.000) en thema's (- € 92.000) lager doordat geplande en toegezegde projecten geen doorgang vonden of uitgesteld werden, kon er minder uitgegeven worden. Daarnaast was er een budget voor uitgaven voor het opzetten van een capacity building programma, wat nog niet van de grond kon komen.

Voor een meer gedetailleerde toelichting op de uitgaven besteed aan doelstelling verwijzen wij u naar de toelichting bij punt 13.

Baten

11. Netto ontvangen donaties

	2023	2022
	€	€
Schenking certificaten van aandelen Hooge Raedt Groep Holding B.V.	0	8.318.716
Donatie Hooge Raedt Groep B.V.	100.000	220.604
Overige ontvangen donaties	131.986	106.106
	<u>231.986</u>	<u>8.645.426</u>

12. Rentebaten en baten uit beleggingen

	2023	2022
	€	€
Rente lening Hooge Raedt Social Venture B.V.	203.000	203.000
Rente lening Hooge Raedt Groep Holding B.V.	104.758	125.557
Rente lening FT Kilimanjaro	0	4.926
Overige rente	26.088	-2.285
Resultaat effecten	559.525	-5.034.978
	<u>893.371</u>	<u>-4.703.780</u>

Lasten

13. Besteed aan doelstelling

	Zero-Kap	FEMI	Totaal 2023	Begroot 2023	Totaal 2022
	€	€	€	€	€
India	6.328	25.031	31.359	0	74.210
Nepal	0	96.173	96.173	120.000	147.032
Tanzania	0	173.594	173.594	108.000	146.994
Oeganda	30.062	272.970	303.032	281.000	204.633
Kenia	14.805	126.848	141.653	171.000	317.788
Bolivia	0	57.691	57.691	65.000	62.173
Buitenland overig	0	76.000	76.000	270.000	31.462
Nederland	0	214.025	214.025	265.000	198.919
Thema's	0	0	0	92.000	20.804
Fondsen op Naam	0	190.547	190.547	90.000	131.620
	<u>51.195</u>	<u>1.232.879</u>	<u>1.284.074</u>	<u>1.462.000</u>	<u>1.335.635</u>

De bestedingen in het kader van de doelstelling bedragen in het boekjaar 62% (2022: 408%) van de baten. De schenking van certificaten op aandelen Hooze Raedt Groep Holding B.V. is hierbij buiten beschouwing gebleven. Voor een verklaring van de grootste verschillen tussen werkelijkheid en begroot verwijzen wij naar de analyse begroting - resultaat.

14. Kosten beheer en administratie

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Management fee	57.074	57.000	50.759
Kantoor- en algemene kosten	95.399	126.000	85.582
	<u>152.473</u>	<u>183.000</u>	<u>136.341</u>

15. Toerekening van de kosten

	Doelstelling	Beheer en administratie	Som der lasten 2023	Begroot 2023	Som der lasten 2022
Management fee	57.075	57.074	114.149	114.000	101.518
Subsidies en bijdragen	1.226.999	0	1.226.999	1.405.000	1.285.076
Kantoor- en algemene kosten	0	95.399	95.399	126.000	85.582
	<u>1.284.074</u>	<u>152.473</u>	<u>1.436.547</u>	<u>1.645.000</u>	<u>1.472.176</u>

Voor het toerekenen van de kosten wordt allereerst gekeken of de kosten direct of indirect toerekenbaar zijn aan de diverse projecten. De bestedingen aan de doelstelling bedragen 90% van de totale bestedingen.

Overige toelichtingen

Bezoldiging directeur

De extern ingehuurd directie heeft in 2023 een vergoeding ontvangen ad € 113.267 (2022: 101.518).

Gemiddeld aantal werknemers

De stichting heeft evenals voorgaand boekjaar geen werknemers in dienst.

Bezoldiging van bestuurders

De bestuurders van de stichting ontvangen geen bezoldiging. Zij ontvangen wel een vergoeding voor werkelijk gemaakte onkosten.

Ondertekening van de jaarrekening

Baarn, 31 mei 2024

De voorzitter

A.I. Landaal-Bakhuizen

Penningmeester

S. Steketee

Secretaris

L.B. Wellen

Bestuurslid

W. Walrabenstein

Bestuurslid

J. Melse

Bestuurslid

A.C.A. Sallaerts

Bestuurslid

S.F. Gülsen

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Voorstel resultaatbestemming 2023

De directie stelt aan het bestuur voor het resultaat over het boekjaar 2023 ten bedrage van € 629.659 als volgt te bestemmen:

Continuïteitsreserve	0
Toevoeging bestemmingsreserve projecten	-67.124
Toevoeging vrije reserves	300.819
Reserve financiering activa	-392.280
Fondsen op naam	-152.605
	<u>-311.190</u>

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Resultaatbestemming 2022

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de bestuursvergadering gehouden op 28 juni 2023. Het bestuur heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Bijlagen

(geen deel uitmakend van het jaarbericht)

Balans per 31 december 2023 van Zero-Kap

(na verwerking saldo exploitatie)

Actief		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	113.988	189.073
Vlottende activa			
Vorderingen	2	59.402	67.742
Liquide middelen		351.553	318.412
		410.955	386.154
		<u>524.943</u>	<u>575.227</u>
Passief			
		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	0	0	
Bestemmingsreserve Zero-Kap	410.923	386.147	
Reserve financiering activa	113.988	189.073	
Totaal reserves		524.911	575.220
Kortlopende schulden		32	7
		<u>524.943</u>	<u>575.227</u>

Staat van baten en lasten over 2023 van Zero-Kap

	2023	2022
	€	€
Baten		
Baten uit fondsenwerving:		
Netto ontvangen donaties	0	0
Rentebaten en baten uit beleggingen	1.169	3.692
Som der baten	<u>1.169</u>	<u>3.692</u>
Lasten		
Besteed aan doelstelling:		
Projectkosten inclusief afwaarderingen kredieten	33.395	16.050
Rente kredieten	-105	-2.829
Koersverschillen kredieten	17.905	7.394
	<u>51.195</u>	<u>20.615</u>
Werving baten	0	0
Kosten beheer en administratie	283	231
Som der lasten	<u>51.478</u>	<u>20.846</u>
Saldo overschot/tekort	<u><u>-50.309</u></u>	<u><u>-17.154</u></u>

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans van Zero-Kap

1. Financiële vaste activa

Specificatie:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Effecten Zero-Kap	2.836	2.836
Verleende kredieten Zero-Kap	111.152	186.237
	<u>113.988</u>	<u>189.073</u>

Verleende kredieten Zero-Kap

Specificatie:	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
878 Life Concern Foundation Oeganda	0	4.940
879 PREED 3 India	0	3.641
882 Nalerigu Ghana	0	26.607
884 ASSIST India	10.000	10.000
886 IDMC Oeganda	0	2.467
891 FT Kilimanjaro Tanzania	0	10.000
892 WORD India	0	13.079
893 ORD India	0	9.810
894 Miwodif Oeganda	0	7.500
896 IDMC Oeganda	0	9.100
897 VFMEEP Kenia	15.266	15.266
900 Assist - Weverscoöp. India	43.994	50.000
902 Seed Trust Kenia	27.352	27.352
903 Assist - VDS's India	24.999	24.999
904 FRFD Oeganda	0	18.200
905 Hazani Kenia	0	38.569
906 SVSI BeeKeeping Nepal	7.500	7.500
907 SVSI Goatfarmers Nepal	7.500	7.500
	<u>136.611</u>	<u>286.530</u>
Ongerealiseerd valutaresultaat op leningen	-25.459	-40.347
transport	<u>111.152</u>	<u>246.183</u>

			31-12-2023	31-12-2022
			€	€
transport			111.152	246.183
<u>Voorzieningen op verleende kredieten</u>				
879	PREED 3	India	0	3.641
882	Nalerigu	Ghana	0	10.795
891	FT Kilimanjaro	Tanzania	0	10.000
893	ORD	India	0	9.810
894	Miwodif	Oeganda	0	7.500
904	FRFD	Oeganda	0	18.200
			0	59.946
			<u>111.152</u>	<u>186.237</u>

Het ongerealiseerd valutaresultaat betreft het valutaresultaat op enkele leningen welke niet in euro's zijn verstrekt.

2. Overige vorderingen

Dividendbelasting	0	0
Nog te ontvangen aflossingen op verleende kredieten Zero-Kap	56.296	65.139
Overige vorderingen	3.106	2.603
	<u>59.402</u>	<u>67.742</u>

Nog te ontvangen aflossingen op verleende kredieten Zero-Kap

Specificatie:

			31-12-2023	31-12-2022
			€	€
Leningnummer	Naam organisatie	Land	Uitstaande lening	
864	Vinmathee	India	12.106	12.106
874	Moyee Coffee	Nederland	50.000	50.000
875	AGRO PCD	Tanzania	50.000	50.000
876	IGEDA	Oeganda	13.000	13.000
878	Life Concern Foundation	Oeganda	20.323	15.384
879	PREED 3	India	3.641	0
880	ARUWE	Oeganda	6.000	6.000
882	Nalerigu	Ghana	26.607	0
886	IDMC	Oeganda	12.468	10.000
888	OMF	Nepal	50.000	50.000
889	Pastafabriek Rwanda	Rwanda	57.367	57.367
890	Agrics	Tanzania	20.000	20.000
892	WORD	India	13.078	0
893	ORD	India	9.810	0
894	Miwodif	Oeganda	15.000	7.500
895	Menoda	Oeganda	30.556	30.556
896	IDMC	Oeganda	26.000	16.900
901	Creative Farmers	Oeganda	29.303	29.303
904	FRFD	Oeganda	18.200	0
			463.459	368.116
Ongerealiseerd valutaresultaat op leningen			-24.164	-3.320
			439.295	364.796
<u>Voorzieningen op verleende kredieten</u>				
864	Vinmathee	India	8.786	8.786
874	Moyee Coffee	Nederland	50.000	50.000
875	Agro PCD	Tanzania	50.000	50.000
876	IGEDA	Oeganda	13.000	13.000
878	Life Concern Foundation	Oeganda	20.323	10.161
879	PREED 3	India	3.641	0
880	ARUWE	Oeganda	3.750	3.750
882	Nalerigu	Ghana	10.795	0
886	IDMC	Oeganda	12.468	6.234
889	Pastafabriek Rwanda	Rwanda	57.367	57.367
890	Agrics	Tanzania	20.000	20.000
892	WORD	India	4.000	0
893	ORD	India	9.810	0
894	Miwodif	Oeganda	15.000	7.500
895	Menoda	Oeganda	30.556	30.556
896	IDMC	Oeganda	26.000	13.000
901	Creative Farmers	Oeganda	29.303	29.303
904	FRFD	Oeganda	18.200	0
			382.999	299.657
			56.296	65.139